

„Edinost“

izhaja dvakrat na dan, razun nedelj in praznikov. Zjutranje izdaje izhaja ob 11. uri, večerno pa ob 7. uri. O ponedeljkih izhaja prvo izdaje ob 1 uri pop.

Naročnina znaša:

Obe izdanji na leto gld. 21.—
Za samo večerno izdaje 12.—
Za pol leta, četrt leta in na mesec razmerno.

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Na drobno se prodajajo v Trstu zjutranje številke po 3 nvč. večerne številke po 4 nvč.; ponedeljske popoldanske številke po 2 nvč. Izven Trsta po 1 nvč. več.

EDINOST

(Večerno izdaje)

GLASILO POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO.

Telefon št. 870.

4 nvč.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema uredništvo. Naročnino in oglase je plačevati locé Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, odpravništvo in splošna uradna pisarnica v ulici Mohorčičevih št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinosti“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Novejše vesti.

Dunaj 20. Pod predsedništvom ministra za trgovino se je otvorila industrijski svet. Gospod minister je rekel v nagovoru, da bode naloga temu svetu ta, da v sporazumljenju s poljedeljsko sekcijo se bavi ne le vprašanji industrije in trgovine, ampak tudi obrtnimi vprašanji ter tehnično vzgojo in duševno in materialno povzdigo delavskega ljudstva. Minister hoče vsvariti novo posvetovalno mesto s tem, da zasnuje urad za delavsko statistiko za reševanje tako imenovanih socialno-politiških vprašanj. Na tem bodo sodelovali tudi zastopniki delavstva. Potem je govoril minister o predpripravih za trgovinske pogodbe, katere bode obnoviti v letu 1903. V to treba popolne jasnosti, do kje seza naše carinsko območje. To bodi v vspeh, da spravimo na jasno naše razmerje do Ogerske. Vsled znanih razmer je položeno tako, da Ogerska čaka na Avstrijo, Avstrija pa sama na-se. To položeno sedanje nalaga veliko odgovornost vsem onim, ki imajo kaj upliva.

Veliki interesi avstrijske industrije, procvit obeh delov države in tudi stališče monarhije kakor velesile, so odvisni od srečnega rešenja tega vprašanja. Vlada se ne sme vesti pasivno, marveč mora motriti položeno mirno, a ostro. Velika resnost položeno zahteva, da se pripravimo za slučaj, ako ne pride do pogodbe z Ogersko, kar pa ni stvar samo vlade, ampak vseh udeleženi krogov. Mi nočemo teh priprav v kaki konečni vojni namen, ampak proučiti moramo posledice in možnosti morebitnega ločenja le za to, da vzdržimo, ako tudi v zadnji uri, gospodarsko ukupnost. Minister je svaril pred rekrimacijami in je rekel, da tu ne gre za boj, ampak za paralelno akcijo Avstrije in Ogerske z enakim ciljem, namreč: v povspesevanje industrije, če tudi, kar je naravno, različnimi sredstvi.

Potem je govoril minister o delovanju oddelka za izvažanje in o reformi delničarstva.

Slednjič so se konstituirali posamični oddelki in so se razdelili referati.

Budimpešta 20. Nekateri listi širijo še vedno vest, da naš minister za vnanje stvari grof Goluchowski nameruje odstopiti. Da bolj podkrepijo to vest, govore, da je imel grof Goluchowski letos več nevspehov. Soseben nevspeh da je ta, da ni znal vzdržati dobrih odnošajev do Rusije, kakor so se bili zasnovali po potovanju cesarja Frana Josipa v Petrograd.

Rzeszon 20. Danes je bila razprava proti 3 obtožencem radi antisemitskih izgrediv. Jeden njih je bil obsojen na dva meseca, jeden na tri, jeden pa na tri tedne zapora.

Jasio 20. Trije obtoženci radi antisemitskih izgrediv so bili obsojeni vsaki na 6 mesecev težke ječe.

Berolin 20. V Gleiwitzu, v pruski Šleziji, so našli trupli dveh mladih deklic, ki ste bili grozno razmesarjeni.

Rim 20. Papež je bil nekako vznemirjen radi vesti, ki so se širile o njegovem zdravju. Ker so se francozki deiavei prijavili, da pridejo v Rim med 8. in 12. oktobrom, odgovoril jim je papež, da jih vsprejme rad, tem bolj, da o tem ovrže vesti o njegovem slabem zdravju.

Cetinje 20. Sedaj je prijavljeno službeno, da knez Ferdinand Bolgarski pride semkaj dne 7. avgusta.

Cetinje 20. Sedaj se vrše pogajanja med našo in turško vlado za osnutje črnogorskih konzulatov v Berani, Plevljah in Ipeku.

Pariz 20. Razprava na tožbe Zole proti izdajatelju in nekemu sotrudniku lista »Petit Journal« radi nekega članka, ki je zasramoval očeta Zole, se je odnesla za 14 dni, da se odloči, da-li je po-

licijsko sodišče kompetentno soditi o žaljenju že umrlega funkcionarja.

Pariz 20. List »Autorité« pravi, da beg Zole je le logična posledica nepristanega umikanja njegovega. Ničesar drugega se ni zgodilo, nego da je jeden Italijan manje v Franciji.

»L' Eclair« pravi: Na isti način, kakor je Boulanger uničil boulangizem, tako je pokvaril Zola stvar Dreifusovo.

Pariz 20. Zdi se, da je res, da je Zola zbežal v Lucerno.

Moskva 20. Knežja dvojica Bolgarke je došla sem z sinčkom Borisem. Vsprejeli so jih vojaškimi častmi veliki knez Sergij z soprogo in dostojanstveniki. Pozdrav je bil najprisrčnejši. Ob hura-klicih prebivalstva je veliko knežja dvojica sprovela goste v Kremelj, kjer so se nastanili.

Santiago de Cuba 20. Včeraj je dospelo sem 28000 stotov živil v podporo bednemu prebivalstvu. Izstradani prebivalci so se drenali v gostih masah na prostor za izkrcavanje, boreči se med seboj in gazeči jeden drugega. Potem so pokradli, kar so mogli. Konečno se je zaprl prostor v pristanišču, na kar se je moglo začeti redno razdeljevanje. Dovajanje vode bode do večera zopet v delu.

Madrid 20. Maršal Blanco brzojavlja, da on — niti direktno niti indirektno — ni pooblastil generala Torala za kapitulacijo, ki se je izvršila brez njegove vednosti. Toral se pozove na odgovor po vsej strogosti vojnih zakonov.

Bruselj 20. Don Karlos sodi, da je revolucija v Španski neizogibna. Dejstvo, da se odstopijo španska ozemlja, ga prisili, da prime za orožje. Organizacija stranke karlistov da je popolna in vse je že pripravljeno za odločilni trenotek.

PODLISTEK.

128

PREDNJA STRAŽA.

ROMAN.

Poljski spisal Boleslav Prus. Poslov. Podravske.

»Ne, toliko jaz ne plačam!« je zaklical Gobar. »Saj jaz sam plačam, ko se oženim z Orehočanko,« je odvrnil Janko.

»Ti prismođa plačaš!.. Tega ne doživimo...« je zastokal starec.

»Ha! če je tako,« je rekel župan razsrjeno, »pa pojdi Janko na sodišče. Ti nam nisi kradel iz šale, a tudi mi ne bomo uganjali šale s tobom. Spravi se.«

Po teh besedah je prijel vzrastlega fanta za roko.

»Oče, usmilit se!.. saj sem vendar vaš jedinec,« je tarnal Janko.

Stari Gobar je pogledal po vrsti, sedaj sina in Grohovskega, pa zopet Polža.

»Tako skopi za oče!.. Za minljiv denar gubite me za vse življenje!« je dejal Janko.

»Vidiš, da te je cev omehčala,« se mu je rogal župan. »Tedaj pa pojdi! Bova videla, da-li naju tvoj oče ne dohiti na poti.«

»Tako, tako!...« se je oglasil Gobar, videči, da župan zares vleče fanta k sanem.

Odhajajoča sta se ustavila. Gobar je pomignil Polžu in oba sta stopila v kolarno.

»Jaz vam nekaj svetujem, boter,« je rekel Gobar z zamolklim glasom. »Ako ima med nama vladati sloga, pa znajte, kaj napravite... Oženite se z mojo sestro.«

Polž se je zamislil in se praskal po glavi.

»Še svoje prve žene nisem pokopal, pa se naj že ženim z drugo?« je vzdihnil.

»Ne bodi neumen!« je zakričal starec. »Kako hočeš prebiti na gospodarstvu brez ženske? Pokojnica je umrla ter ne živi več. Toda, ko bi se mogla oglasiti, sama bi ti rekla: oženi se Jožef ter ne vihaj nosa na takega dobrotnika, kakor je Gobar.«

Grohovski pa je dejal po daljšem premišljevanju:

»Nu, pa se oženi, Jožef, ni drugače. Imel boš petindvajset oralov zemlje in čedno ženo. Potem boš cel gospod.«

Polž je vzdihnil in je dejal slednjič:

»Naj bo božja volja!«

Na to so pili od medicine vsi trije v ta namen, da bi se ne sprli nikdar več. Izpivši čašo je rekel Polž Grohovskemu:

»Močno sem vesel, da se je vse tako obrnilo

na dobro. Torej želim tebi, brate Polž, sreče z novo ženo in z Andrejčkom, ki pride danes iz zapora. A vam, brate Gobar, želim sreče z novim svakom. A tebi, Janko, želim, da bi na novem gospodarstvu bolje gospodaril nego Nemoi ter ne vohunil po tujih hlevih, ker vem, da so se kmetje že zarotili proti vam in dobil bi po buči o prvi priložnosti, amen.«

»Čez jeden teden kupim pristavo od Hamera in po praznikih priredimo dve svatbi!« je zaklical Gobar razveseljen.

Po teh besedah so se vsi štirje jeli objemati in poljubovati, a Polž, videči, da je že zmanjkalo medicine, je poslal Grohovskega hlopeca v vas k Jozelnu po steklenico žganjice in steklenico araka.

»Premalo je, brate!« se je oglasil Grohovski. »Naroči, naj ti Jozel pošlje tri lonce*) žganjice in sodček piva, ker na današnji pogreb pokojnice gotovo prihruje mnogo naroda.«

Polž je ubogal pameten nasvet županov in prav je storil.

Ko so namreč na večer pripeljali krsto iz trga, sešla se je na pogreb Polževe žene taka množica ljudij, da celo najstarejši ljudje niso pomnili kaj takega v okolici.

*) Lonec (garniec) drži nekaj čez 4 litre.

Shod „Krščansko-socijalne zveze“

v Dolini 13. julija 1898.

(Zvršetek.)

Iz dosedanjih izvajanj je čisto jasno, da socijalizem je proti veri, — proti vsaki — največ pa proti naši katoliški veri; vsled tega proti cerkvi in silno proti duhovnom!

Znano vam je, da so bile letos v Trstu propovedi proti socijalizmu. Znano vam je, kaj so počenjali takrat socijalisti. Na protigovoru z veleč. g. Pavišičem je voditelj socijalistov Camber rekel javno: »Vera je ovira do konečnega smotra socijalizma«. — Voditelj Malfatti je izustil: »Ne vem, čemu bi vera bila potrebna!« Najodkritosrčnejši pa je bil Gerin, ki je zatrdil: »Tudi brezverstvo je lahko verstvo!«

Zatrdil sem spredaj, da socijalizem ni le protiverski, nego tudi protinaroden. Socijalisti trde sicer, da je mednarodni; a to ni res! Nemški socijalisti so se izrazili, da hočejo zavarovati svoje nemštvo na vse strani. Francozki socijalisti hočejo varovati svoje francotzvo. A kaj so počenjali avstrijski v našem državnem zboru proti slovanskim poslancem, to je znano dovolj. Ni treba hoditi po primere tako daleč: o zadnjih državnozbornih volitvah v Trstu borili so se socijalisti proti eminentno ljudskemu kandidatu g. Nabergoju. Ob času občinskih volitev v Miljah so miljski socijalisti oznanjevali kmetom, t. j. Slovencem iz okolice, kako se hočejo boriti tudi zanje, za njih prava, ter jim pomagati v mestni zbor. Na volišču pa so nas zapustili ter so glasovali z našim najhujšim narodnim nasprotnikom — z radikalno italijansko stranko! Mislil, da je dovolj dokazov!

Socijalisti so goreči protivniki nam najdražjih svetinj: vere, narodnosti in občega obstanka. Kakor je vera od Boga vlita nadnatorna čednost, tako je narodnost natorna čednost, človeku vrojena od Boga, kateri ljubimo svojo kri, svoj rod, svoje bitnosti, običaje in jezik! Nebeski Sin nam je najlepši primer. Čitamo v evangelji, da se je razjokal, ko je v duhu gledal propad svojega naroda, a jokal je, ker ga je ljubil, ker je hrepenel videti srečnega svoj narod! Ako bi mi Slovenci zapustili vero in narodnost, mi se gotovo potopimo v Lahe ali Nemece. Vera in narodnost je pogoj našemu obstanku.

Skrbeti pa moramo tudi za gmotni napredek! Ko sta v letošnjem zasedanji drž. zbora poslanca Spinčič in Laginja hotela iznesti pred vlado celo kopo naših potreb, nista mogla priti do besede radi nemških kričačev in njih zaveznikov — socijalistov!

Pomagajmo si do blagostanja, da si ustanovimo kmetijske zadruge, ker sedaj, ko trta umira, ko izginja staro lepo istersko živinsko pleme, treba zadržati, zavarovalnice za živino, posojilnice, da si pomagamo skupno, ko si posamični ne moremo. So že časi tu, ko treba kmetovati s knjigo, drugače ne pojde!

Dogovor, sklenjen med kmeti, se je izpolnil do pičice. Gobar je v jednom tednu kupil Hamerovo pristavo in še pred velikim postom sta se praznovali dve svatbi, Janka Gobarja z Orehovsko hčerko ter Polža z Govedinko.

V začetku pomladi je dospel v vas zemljemerec ter izprovel zamenjavo zemljišč med Gobarjem in Polžem. Ob tej uri, ko so na polju vtaknili prvi kol, odhajali so iz naselbine vozovi, odvajajoči Hamerjevo premakljivo imetje.

Proti jeseni sta se mlada Gobarja nastanila na pristavi, Polž pa je tudi imel že novo hišo in vse upanje, da se njegova rodbina pomnoži za jedno glavo. Uporabivši to okoliščino, je druga žena zelo često grenila Polžu žiljenje, govoreča mu, da je bil berač in da se ima zahvaliti le njej za premoženje. Takrat je otožen kmet bežal ven iz hiše na grič, ter tam, leže pod boroveem, je premišljeval o tej čudni borbi, v kateri so Nemei zgubili zemljo, on pa — štiri najbližje osebe.

Ljudje so že pozabili na Polževo ženo, Stanka, Ovčarja in najdenko, toda kmet se je spominjal celo otrovanega Burka ter krave, ki je radi pomankanja krme šla pod mesarjev nož!...

Izmed drugih oseb, zapletenih v Polževo borbo z Nemei, je bedasta Zofija umrla v ječi, a stara Sobieska v Jozelnovi krčmi. Ostali, ne izvzemši Ivana Nedopera, še živé in so zdravi.

(Konec.)

Nov sovražnik — socijalizem — je ob meji, seza že v nas (Miljski hribi, okolica); dvignimo prapor, ki nas vodi v borbi 50 let in ima napis: »Vse za vero in domovino!«

(Govor gospoda dekana Kompareta je spremljalo neprestano odobravanje, ob zvršetku pa so bili ploskanje in živio-klice uprav viharji.)

Sprejete so bile sledeče resolucije:

I.

Občinski svetovalec Urh Samec je predlagal: »Občina Dolina odreka v svojem obsegu socijalnim demokratom vsaki shod in javno delovanje v obsegu te občine.«

II.

Nučič je predlagal: »Shod je sklenil bojkotovati listi: »Piccolo«, »Lavoratore«, »Avvenire«, »Delavee«, »Svoboda«, »Rudeči prapor.«

III.

»Pozivlja se kršč. socijalna zveza, da ukrene potrebno za ustanovitev zavarovalnice za živino v Dolini.«

Zahvalivši zborovalec na lepem vedenju in izbornem redu je predsednik zaključil zborovanje.

Politični pregled.

K položaju. Zastopniki katoliške ljudske stranke nemške niso izdali nikakega »komunikéja« o svoji konferenci z grofom Thunom. To dejstvo je vzbudilo takoj kolikor toliko pozornosti. Tem večje vznemirjenje je sedaj v nemških obstrukcijskih krogih, ker se širi vest, da pričakovane izjave ni bilo zato, ker je tako želel — grof Thun. Proroki političkega vremena v nemških skupinah se boje namreč, da se je sklenila tajnost zato, ker je najbrže prišlo do sporazumljenja med grofom Thunom in rečenimi zastopniki gledé na bodoče postopanje v jezikovnem vprašanju. To bi utegnulo seveda postati neprijetno za nemške opozicijske skupine, zlasti, ako se pokaže resnično vest, da je načrt grofa Thuna napravil dober utis na nemške konservativce in ti poslednji ne vidijo v tem načrtu nikakega napada na nemštvo avstrijsko.

Nemški srditeži se po takem poleg Boga bojijo še nečesa drugega — pravičnosti in jednakega prava v Avstriji.

Glasovi po novinah o razmerah v Trstu. Glasilo vlade hrvatske, »Agrar Zeitung«, piše:

»Mi smo sicer ogorčeni radi tržaških odnosajev, toda strmimo ne. Sploh nas ne more nobena stvar več spraviti v strmenje, kar se godi v città fedelissima. Od meščanskega ministerstva, ali prav za prav od Sehmerlingove dōbe sem se v Trstu vlada tako, kakor da se to mesto pripravljaja za priklopljenje državi Savojev. **Od gori doli se propaguje Italijanizem,** slovanstvo pa se potiska nazaj toliko v Trstu, kolikor po vsem Primorskem. Nemei v Trstu, katerih je na tisoče, so se popolnoma odrekli vsemu. Bili so časi, ko so le-ti imeli prvo besedo v mestu, polagoma pa so se poitalijančili popolnoma. Ljudje, ki so došli z Virtemberskega, iz Pruske ali od Rene, se vedejo tako, kakor da je bil pokojni Garibaldi njih pravi uje; ljudje, katerim je ime Krauthuber in Stutzelberger, se delajo kakor da so vzrasli ukupno z Dantejem in Michelangelom. Nemei so postali podajači Italijanom; v drugem, najkasneje v tretjem rodu se poitalijančuje vsaka nemška rodbina in ti neofiti (novozasajenci) in renegati so potem najgorečnejši irredentovci. O tem naj se le ne varajo v Trstu! Progresso, ki je gospodovalec v Trstu, ni nič drugega, nego prikrita stranka irredentovcev. Razliko delajo tu le nijanse — kajti previdnost jim ne dovoljuje vsem, da bi nastopali kar z zadnjimi mislimi in nakanami. Resnica pa je, da gospodovalne klike in koterije v Trstu vedno drznejše, ne škilijo, ampak gledajo tjakaj čez mejo, ter da niti ne potajujejo svojih želja. Ako pa hočemo veljati pred svetom kakor »nerešena Italija«, »terra irredenta«, potem treba, da se kažemo italijanske kolikor le možno, če že nismo v resnici. Zato se napenjajo že leta do skrajnega, da bi Trstu naredili italijansko navlako. Sedaj so se enkrat izdali. Progresso si včasih rad nadevlje plašč lojalnosti. Pričakovati je bilo, da tudi to pot stori tako, ali temperament jih je zavel; progresso se ni mogel odreči temu užitku, ko

je mogel bagatelno postopati s predlogom v čast dinastije in cesarja. Progresso se je demaskiral in onega, ki bi hotel v bodoče še tajiti soglasje v idejah med onimi, ki imajo prvo besedo v mestni zborovalnici tržaški, in med irredento, tega bodemo lahko opozarjali na prizore, ki so se ravnokar vršili v »najzvestejšem mestu«. Avstrijski državniki naj se skesano bijejo na prsa in vsaki njih bi moral vsklikniti: mea culpa! mea maxima culpa! Ta zli duh so gojili in vzgojili od zgoraj doli. Mesto da bi moralno in gospodarsko podpirali slovensko prebivalstvo, ki je v odločni večini na Primorskem in da bi temu prebivalstvu pripomogli do njega dobrega prava, napravili so iz istega prave helote!«

K temu izvajanju vladnega lista zagrebškega dodaje dunajska »Reichswehr« opazko, da škandalozni odnosi tržaški so postali naravnost nevzdržljivi. Ta list vskljika: »Žalostno, jako žalostno, toda — resnično. Na tržaškem namestništvu pa se delajo gluhe v očigled takim resnicam — naj se že namestnik imenuje vitez Rinaldini ali grof Goëss.«

Čehi in Poljaki. Župan zlate Prage dr. Podlipny, je doposlal mestnemu svetu v Krakovu pismo v katerem se zahvaljuje za prisrčen vsprejem čeških gostov povodom Mickievičevih slavnosti. Pismo se glasi:

Slavni občinski svet je izrazil na sijajen način odkritosrčna čutila prijateljstva, ki spajajo poljski narod z češkim. Misel slovanskega bratstva je bila tudi to pot zvezdovodnica, in nadejamo se, da se našim sovražnikom ne posreči nikdar več, da bi raztrgali sveto vez, ki nas veže jeden na drugega. Iz zavesti Vašega prijateljstva hočemo ponosno erpiti novih močij za boj za sveta prava naša.

Še o sporu cesarja Viljelma s knezom Lippe-Deimold. Iz poročil je razvidno, da je postopanje cesarja Viljelma s knezom Lippe-Deimold napravilo globok utis na vse nemške kneze in ta dogodek ostane gotovo dlje časa v razgovoru. To povdarjajo sosebno tudi ruske »Novosti«. Isti list opaža, da ekscesivni avtoritarizem cesarja Viljelma je že dlje časa vzrokom globokemu ozlovljenju na nekaterih nemških dvorih, kateri da niso z dvorom v Berlinu v nikakih zvezah več, razun onih, ki jih nalaga uljudnost. Rečeni ruski list navaja tudi več slučajev, sličnih temu zadnjemu, ter pravi, da bi istim utegnile slediti težke posledice, eventualno tudi kriza političke nravi.

Vsakako pa je postalo dvomljivo, kje da je doma huje avtokratstvo: ali v Petrogradu, ali — v Berlinu?!

Domače vesti.

Pozor! Med vsemi slovenskimi in hrvatskimi pisatelji-leposlovci se morda ni nobeden tako omilil našim čitateljem, nego slavni romanopisec hrvatski — Avgust Šenoa. Opozarjamo samo na divni povesti, priobčeni v našem listu: »Kmečki punt« in »Zlatarjevo zlato«. Uverjeni smo torej, da vzradostimo naše čitatelje s prijavo, da bodemo pri našali sedaj v podlistku pretresljivo zgodovinsko povest istega pisatelja:

„Čuvaj se senjske roke!“

Zapomni! Naj si dotičniki, kar piše zadnja »Soča«: Namestnik grof Goëss pojde prihodnji petek od Gorice po Soški dolini, da vidi tudi ta del zemlje svojega področja. — Slavnostnih vsprejemov ne bo, ker naše ljudstvo je postalo že malce bolj pametno, ker razočarano je bilo doslej še vsakokrat! Sprejelo je sijajno Pretisa, Rinaldinja, Badenija — a kaj je dobilo za plačilo?

Na gotovih višjih mestih so se smejali v pest, češ, to ljudstvo popeljemo na vrvice, kakor bomo hoteli. Ali varali so se, ker naše ljudstvo se je med tem spametovalo in je prišlo do pravega spoznanja. — Novega namestnika v Trstu pozdravi sicer uljudno, toda brez bliščečih vsprejemov, brez oduševljenja, brez oglušujočih živio-klicev, kateri so večinoma neprijetni raznim c. kr. ušesom. Naši gg. župani pa bi lahko povedali ob tej priliki gospodu grofu, kakošne nezaslišane razmere vladajo na raznih c. kr. uradih, posebno onih, ki so v zvezi z glavarstvom v Gorici. kjer se slovenskemu narodu vsaki dan dajejo žaljive bree. Škandali po lanskim volitvah še niso pozabljeni! Ne-

številno naših ljudi je ječalo po ječah in še tamkaj stokajo! Obsodbe naših okoličanov so naravnost v nebo kričeče, da se jim čudijo sami nasprotniki. Nekateri gospodje na glavarstvu so bili med tem časom še povišani, mesto da bi jih poslali iz Gorice, kjer so vzbudili med Slovenci splošno ogorčenje.....!

Ali kaj bomo naštevali, saj so vse to znane reči! Znano je, da ta zistem ima vso podporo v namestniški palači v Trstu — in dokler se sovražni zistem ne spremeni, Slovenci nimamo vzroka za — sijajne vsprejemne.

To smo povedali kar naprej, da bo g. grof vedel, pri čem je!

Kako naj Slovenci proslavimo cesarjev jubilej!! Bliža se 50-letnica vladanja našega presvetlega vladarja. Vsaki državljan, vsaka občina, vsako mesto, dežela in narod se v radosti spominja tega redkega dogodka v staroslavni hiši habsburški, da skaže svojo udanost in ljubezen svojemu vladarju. Vladar sam je izrazil željo, naj se državljani izogibajo vsakih hrupnih veselie in slavnosti, marveč naj se spominjajo dinastične slavnosti raje z dobrotelnimi in koristnimi napravami. To je res blaga želja blagega vladarja in za nas Slovence kakor nekak opomin do požrtvovalnosti tudi za svoj narodni obstanek. Mi Slovenci smo obkrojeni od kulturnih imovitejših narodov. Ti nas zatirajo in potujčujejo. Ako bi bili pod turško vlado, ne bi imeli toliko potujčencev. Krvavo potrebnih šol nam ne dovolijo; še govoriti in dihati nam kmalu ne bodo več dopuščali. A o vsem tem tlačenju nas nikdo ne brani, ne vlada in ne država, vzlic temu, da je zakon na naši strani. Mi Slovenci smo bili vselej, kadar-koli je bila država v nevarnosti, prvi pripravljene za prelivanje krvi za domovino. Zvestoba Slovencev je bila vedno nemohljiva. Čemu torej hrupnih slavnosti, veselie in postavljanja dragocenih spomenikov, kar vse je proti jasno izraženi volji našega presv. vladarja. Vsaki Slovenec naj bi ob tej priliki nekaj žrtvoval za kulturne potrebe svojega naroda, da se bodo spominjali poznejši rodovi, kako je bil tlačjen Slovenec do sedanjega časa — in da nam je še le za vladanja slavnega, dobrega za blagor vseh svojih državljanov jednako skrbčevega, od vsega sveta visoko spoštovanega monarha Frana Josipa I. napočil dan vstajenja in svobode ter da nam so še le vzvišeni izgledi in odrešilna beseda tega blagega vladarja ustvarili možnost gojitve lastne kulture, prosvete, napredka ter možnost dela za enakost z drugimi narodi.

Ne iz kamena in bronu, ampak iz žrtev za kulturno povzdigo lastnega naroda gradimo spomenike v proslavo jubileja cesarjevega, kateri spomeniki naj pripovedujejo potomcem, kako je mal, zapuščen, tlačjen, od vseh obsovražljen, ali dober, vrl, za vse blago in lepo vnet narod snel okove in se dvignil ob lastni moči, ob svojem svetem pravu, ob plamečem navdušenju za svobodo ter ob — dobrotnosti vladarja, ki je v letu 1898. praznoval 50-letni jubilej blagoslovljenega vladanja svojega!

Ta poziv naš naj izvole uvaževati občine, županstva, društva in veljaki sploh!

V imenu jednakoopravnosti. — Na drugem mestu pričobujemo vozni red za kolesarje. C. k. redarstveno ravnateljstvo nam je doposlalo ta »red« v slovenskem jeziku in je isti tudi po oglih mesta prilepljen v treh jezikih. To smo hoteli konstatovati, nikakor pa ne z namenom, da bi peli kako hvalo temu slavnemu ravnateljstvu; istotako tudi nočemo vzbujati domnevanja, da je na c. k. redarstvenem ravnateljstvu v jezikovnem pogledu vse tako, kakor bi moralo biti. Marveč nam je namen drugi: konstatovali smo to **v grajo drugim oblastim**, od katerih bi smeli prej pričakovati, da bodo spoštovale narodno jednakoopravnost, nego pa redarstvena oblast. Saj to je ravno značilno za naše razmere, da je v Trstu redarstvena oblast ona, na kateri se goje razmerno morda najliberalnejši in (rekli bi) najmoderneji nazori o narodnem gibanju in narodnih stremljenjih. Povdarjamo še enkrat, da nismo napisali teh opazk nikomur v hvalo, v grajo pa malone — vsem!

Vozni red za kolesarje, izdan v sporazumljenju s tukajšnjim mestnim magistratom in po odobrenju c. k. namestništva za Primorsko v Trstu od 4. julija 1898 št. 6827-IX, ki bode veljal za

mesto Trst in okolice, dokler ne izide odnosi deželni zakon:

1. Voziti se na kolesu je zabranjeno: Po obstranskem tlaku (trotoarju), po javnih prehodih za pešce, po javnih vrtilih, po mostovih v mestu, in po mestnih trgih med tržnimi urami, slednjič od 7. ure zjutraj do 10. ure zvečer tudi v ulicah Barriera vecchia, Corso, S. Sebastiano, Cavana, Piazza Grande (izvzemši črto ob tramvajskih tračnicah). 2. Kolesarji imajo voziti polagoma in sicer s hitrostjo navadno korakajočega pešca ter imajo zvoniti na vhodih v ulice, na razpotjih in sploh na močno obiskanih krajih in posebno pa v bližini šolskih poslopij, kadar prihajajo in odhajajo učenci. 3. Nagla vožnja, ki presega zmeren tek konja, je zabranjena v mestnem obsegu, po vaseh in po soseskah okolice. 4. Kolesa imajo biti previdena s trdno zatvornico, z glasnim zvoncec in s primerno blestečo lučjo z nepobarvanimi stekli. Luči se imajo prižgati v mestu istodobno kakor javne svetiljke, v okolici pa o mraku. 5. V mestu in na obljudenih in obiskanih krajih predmestja in okolice ima kolesar med vožnjo držati obe roki na krmilu in nogi na stopalih; isti mora paziti na pešce, jezdece in vozove, ter mora dati, kadar treba, pravočasno znamenje se zvoncec. 6. Kolesar ima voziti na desni strani ceste; vozove sme preteči samo na levi strani in kadar okolnosti to dovolè brez škode za varnost oseb in prometa. 7. Zabranjena je vožnja na kolesih v javnosti osebam, ki ne zamorejo istih rabiti v meri zahtevani od tega voznega reda. 8. Zabranjeno je jemati otroke na kolesa. 9. Prestopi tega voznega reda se kaznujejo, v kolikor ne spadajo pod kazenski zakon, v smislu ministerske naredbe od 30. septembra 1857, št. 198 drž. zak. Kolesar, zasačen v prestopku po organu javne oblasti, je obvezan slediti istemu peš s kolesom. 10. Ta vozni red zadobi pravno moč z dnevom razglasitve.

C. k. redarstveno ravnateljstvo.

V Trstu, dne 11. julija 1898.

Razpis služeb na šoli — brez učencev. Mestni šolski svet v Gorici pod predsedništvom župana dr. Venutija razpisuje 2 provizorični mesti za podučiteljice za tukajšnjo ljudsko občinsko šolo s slovenskim učnim jezikom. Emolumenti za službi so določeni po zakonu z dne 15. okt. 1896. Prošnje naj se naslovljajo na mestni šolski svet.

Prednosti imajo one kandidatnje, ki so izprašane tudi za pouk z laškim jezikom.

Proti zadnjemu odstavku protestujemo, ker na slovenskih šolah ne potrebujemo učiteljic z laškim učnim jezikom, ki bi po uplivu od gotovih strani imele nalog raznaroditi slovenske otroke v slovenski šoli!

Pozor na denar! — Že od začetka tekočega leta je v prometu precej ponarejenih bankoveev in srebrnih goldinarjev. Denar je ponarejen več ali manj ves od ene in iste roke.

Ponarejeni srebrni goldinarji so narejeni večinoma iz angležkega metala, nosijo različne date, so lažji od pravih goldinarjev, so sivkaste barve ter so tudi napisani pomanjkljivi.

Od bankoveev se širijo ponarejeni oni po 10 gl. Ponarejeni so jako dobro. Glave in črke so odtisnjene močnejše in na datumu »Wien, 1. Mai 1880« je W podoben črki V. Črka i manjka in mesto nje je jedna pika. Tudi številka 1 manjka.

Iz Roča. Minole noči o polunoči je treščilo v hlev Antona Martina v Roču. Ubilo je tudi osla, ki je sladko dremal. Hlev je bil hkrati v ognju, drugo živino so rešili. V tem nerodnem mestu ni bilo najti enih lestvic, da bi se bil ogenj pogasil. Zgorelo je vse, seno in drugo orodje. Mnogo so si prizadevali Ročanski gasileci, da bi ogenj ugasili, pa je bilo nemogoče.

Popotnik.

Brezplačno zabavo je imelo sinoči veliko občinstva na lesnem trgu. Po ulici S. Giovanni sta prišla na gornji trg ljubček in ljubica, roka ob roki in živahno razgovarjaje se. Presenečena pa sta bila hudo, kajti na trgu se je zagnala v njiju druga ženska in je pograbila prišedšo za lase. Nastal je precej hud vrišč in krik in tudi gledalec so začeli piskati. Ljubimec, ki je najprej branil svojo zadnjo ljubico, se je potem zmuznil po kratkem branjenju in tudi ona je zginila ob splošnem piskanju in smehu.

Posledice norčije. 50-letni sedlar Anton R. in 51-letni sodar Ivan M., ki sta v službi »javne

čistobe«, sta se norčevala včeraj popoldne. V norčiji je pahnil Anton prijatelja Ivana tako nesrečno, da je ta padel na neko železo in se ranil v levo stran života. Ker so mu bolečine naraščale vsled rane je moral iti Ivan na dom in leži v postelji. To je malo odveč, da možakarja, ki nosita na grbi skupno več nego eno celo stoletje, uganjata take otročje burke.

Napad. Včeraj po noči je bil 22letni delavec J. Sabadin napaden v ulici Fabio Severo od petih nepoznancev. Ranili so ga na glavi. A to še ni bilo dosti. Ko je zbežal, so mu sledili zopet, ga ujeli, ga vnovič vrgli na tla in pretepali. Na krik napadene so napadalec zbežali, on pa se je podal v bolnišnico.

Nezgode. Včeraj popoldne je pahnila neka deklica 4-letno Marijo Šuman iz Škednja tako, da je poslednja padla na neko posodo. Revica se je ranila zelo hudo na obrazu, na nosu in gornji ustnici. Prenešana je bila na zdravniško postajo in od tu v bolnišnico.

Včeraj ob 5. uri popoldne se je spodtaknilo 71-letnemu Franu Trevizanu v ulici sv. Antona. Banil se je na desni roki. Zatekel se je na zdravniško postajo.

Strela. Minolo noč ob 1. uri udarila je strela v hlev posestnika Ivana Furlana št. 37. na Opčinah. Ubila je jedno kravo.

Loterijske številke izžrebane dne 20. t. m.:

Praga	42, 35, 50, 79, 33.
Inomost	73, 18, 36, 48, 57.
Lvov	64, 51, 74, 49, 13.

Koledar.

Danes v četrtek 21. julija: Daniel prer., Julija dev. Jutri v petek 22. julija: Marija Magd. sp; Teofil, m. Solnčni: Lunin: Izhod ob 4. uri 5 min. | Izhod ob 6. uri 58 min. Zahod " 8. " 6 " | Zahod " 8. " 49 " Ta je 30. teden. Danes je 201. dan tega leta, imamo torej še 164 dni.

Iz pisem Božene Němcové.

Poroča A. Dermota.

(Zvršetek).

III. *)

Ne morem si kaj, da ne bi sama pisala in se zahvalila za pripovedke. Jako ste me razveselil z njimi. Prevela sem jih že za podagogični časopis »Škola a Život«. Niti mi Čehi, niti, kolikor mi je znano, Moravani in Slovaki nimamo podobnih pripovedk, kakor so te, ki ste mi jih poslal. Ono o jagodah (smokvice) in o gromu sem malo razširila, da bi bila otrokom bolj všeč. Slepirič mi je dal mnogo misliti. V rokopisu stoji: Ko slepirič strupene kače vidi, se tudi on močno razgrne a pravi »Jaz budem pa tako hud, da budem skočil skoz in skoz človeka!« Skočiti (springen) imamo tudi mi v češčini, pa bi ne bil pravi smisel. Prestavila sem torej to tako-le: »Když slepejš jedovaté hady spatšil, nadul se močně, fka: Já budu nyní tak zlym, že projedu člověka skrz a skrz«. (Projela ho dýka, Dolch, jehla projela mu prst, bolest ho projela atd.) Vendar pa ne vem, če sem zadela pravi pomen; izvolite presoditi sam! Znana je tudi v nas, pa se pripoveduje drugače. Zakaj pojo ptički samo do kresa, je jako globokomiselná, in najbolj mi ugaja. Tudi igre so lepe in slično, kakor »Železen most« imamo tudi mi, samo da se malo drugače igra. Iz Běle sem prevela tudi »Kačica kraljica« in iz Novje »O Fašenu in Vuzemu«, tudi za »Školo in Život«. Ako niste naročen na ta časopis, Vam pošljem, ko izide, vsaj zabavni del. Rada bi prevela več pripovedk, ki sem jih čitala v Běli, toda pogrešam slovarja, imam le Murkovega iz l. 1833., in ta ne zadošča. O Rojenicah sem brala v Novicah in se čudila, da se je ta vraža tako ohranila v Vas, dočim se v nas nahaja le malokje. V nas se spominjajo Sibilje prorokinje, in še sedaj so priljubljene vedeževalke (baby hadačky), katere ugibljejo ljudem o izgubljenih rečeh, zagovarjajo boleznj in pod. In mislim, da ženska (babičky) in botrice (knotřičky) v naših bajkah, katere so pri porodu deteta, mu prisojajo srečo in lepoto in varujejo njegovo življenje, niso nič drugega, nego Vaše Rojenice. Na Slovaškem so še sedaj vedeževalke (věštie), ki žive navadno v gozdu in ljudstvo jih zelo spoštuje.

*) Pisano z azbuko, ponekod napačno.

Jaz delam sedaj na slovaških bajkah, izmed katerih so marsikatero posebno značilne in pričajo veliki starodavnosti. Ko izide prvi zvezek, osmelim se ga Vam doposlati.

Pravila, katere ste Vi napisal, in katerih mi je moj mož prinesel II eksemplarja, sem obdržala — jeden eksemplar zase, drugega sem dala gospodu profesorju Hattali, kateri jih je hotel imeti. Sedaj je izdal »Slovo o plku Igorovcu« z izvornim tekstom in prevod s pojasnili; delo je jako temeljito. Dejal mi je, da tudi Vam pošlje nekoliko eksemplarjev. Ali so v Pravidlah prirečja, poslovice in izreki samo slovenski? Ali ste jih prevajali tudi iz drugih slovanskih narečij? Ali ne bi sestavili kakšne slovnice, zlasti manjše in čitanko za šole? Šole so sedaj glavna stvar, samo na te se ozira; da bi bila naša mladina drugačna, v nji je vsa naša nada. Zelo se veselin, da Vi obogatite slovansko literaturo z zbirko narodnih pesmij, povestij, šeg in navad Ziljske doline; zlasti se veselim slovesnosti Kresa. V nas se je ta večer tudi slovesno praznoval, o njem je bilo mnogo vraž, in ognji so se kurili, sedaj se pa to deloma prepoveduje, deloma pozablja; le po gorah se še slavi sem ter tja (Jan, pšleni Jana). Na Slovaškem se pa še pogosto slavi, tudi posebne pesmi imajo pri tem. Izdati nameravam tudi malo zbirko otroških pravljic, iger in malih pesmic; rada bi hotela, če bi obstajalo vsaj iz nekoliko slovanskih narečij; prosim, če imate še kakšno povestico ali igro ali pesem, da se me spomnite za to zbirko. Mi Slovani bi se morali bolj spoznavati; med nami je malo prave vzajemne ljubezni; ko bi se mi bolje poznali, bi se morda bolj ljubili. Kjer je ljubezen, tam je Bog, in če je Bog z nami, kdor je zoper nas?!

Toda pismo moram zaključiti; ne vem, da-li prečitata to pismo. Jaz sem se malo vadila v cirilici, samo kadar se učim malo srbski in ruski. Da boste lažje razumeli mojo pisavo, vzela sem si na pomoč Vašo azbuko, pa vidim, da je iz tega nastala lepa mešanica. Rada bi hotela, da bi mi vsi znali azbuko; kar se mene tiče, jaz, če prečitata le to, Vam hočem vedno tako pisati in upam, da pojde čim dalje tem bolje.

Z odkritosrčnim prijateljskim pozdravom se priporočam Vaši prijaznosti in ostajam

Vaša prijateljica
Božena.

Nah nás všech Bůh živi!

V zlatuě Praze, 21. oktobra 1857.

Zadnje vesti.

Praga 21. Ministerski predsednik grof Thun pojde v soboto v Ischl poročat cesarju o notranjem položaju. Sodijo, da v tej avdijenci se store sklepi za rešenje krize.

Pariz 21. To noč se je bila raznesla govornica o mnogih aretovanjih vsled preiskave proti majorju Esterhazyju. Na sumu da je več vojaških oseb radi sokrivde na falsifikacijah, radi katerih je obtožen Esterhazy.

Carigrad 21. Glasom sporočila s Krete je admiral Poitiers — povodom zabranjenja 50 turškim vojakom, da se niso smeli izkrcati — poslal Djevat paši pismo, v katerem izjavlja, da se ne sme izkrcati nikako vojaštvo v pomnoženje turških garnizij in da ne sme biti nikakih sprememb v garnizijah. Zajedno se je prepovedalo vsem agencijam ladij, da ne smejo sprejemati nikakih transportov vojaštva za Kreto.

New-York 21. Iz Kingstona javljajo »Evening-Post«: Vodja ustašev Garcia je mrtev.

Santiago de Cuba 21. Ranjenemu generalu Linaresu so odrezali eno roko.

New-York 21. Kakor se zagotavlja, se je posrečilo Špancem spraviti na varno tovore parnika »Antonio Lopez«, ki je zašel na suho blizu San Juan de Portorico.

Kakor poroča »Journal« iz Washingtona, sili general Miles predsednika Mac Kinleya, da mu dovoli odpeljati vojsko proti Španiji, potem ko je zavel Portorico.

Najnoveja trgovinska vest.

New-York 20. julija. (Izvorni brzojav.) Pšenica za julij 82⁵/₈ (včeraj 82¹/₂), za september 73³/₈ (včeraj 72¹/₂), za december 72³/₈ (včeraj 72¹/₈), koruza za juli 37¹/₄ (včeraj 37), za september 38 (včeraj 38) mast 590 (včeraj 585).

Trgovinske vesti.

Budimpešta. Pšenica za september 8-31 do 8-33. Oves za spomlad —, Rž za september 6-50 do 6-52. Koruza za maj 1899. 4-30 do 4-32.

Pšenica: ponudbe boljše, povpraševanja —. Prodaja 14000 met. stot. Vreme: oblačno.

Hamburg. Santos good average za september 29-25, za decembeer 29-75, za marec 30-25, za maj 30-25.

Havre. Kava Santos good average za juli 35—, za november 35-50 frankov za 50 klg.

Dunajska borza 21. julija 1898.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	101:70	101:70
„ „ v srebru	101:65	101:70
Avstrijska renta v zlatu	121:70	121:75
„ „ v kronah	101:10	101:25
Kreditne akcije	358:75	358:50
London 10 Lsr	119:90	119:90
Napoleoni	9:52	9:53
20 mark	11:75	11:75
100 ital. lir	44:20	44:40

1200 oralov zemlje!

Lastnik grajščine Stari Ribnik na Hrvaškem razproda od svoje grajščine, ki je 1 uro oddaljena od Metlike in dve uri od Karlova, na drobno kacijah 1200 oralov zemlje.

Ta grajščina ima plodovit svet. Kupijo se po ceni lahko njive, hoste in travniki ter tako naseli veliko kmečkih rodbin. Lesa je dosti in žaga blizu. Pohišstva se z malim denarjem napravijo. Kraj je lepa ravan, zemljišča imajo globok svet in so doslej še malo bila izrabljena. Voda Kolpa teče mej temi zemljišči. Sadno drevje raste bujno na teh zemljiščih. — Dninarjev je dosti dobiti po 30—40 nvč. brez hrane.

Dogovori se lahko plačilo kupov po letih proti zavarovanju.

Podrobna pojasnila podaja oskrbništvu grajščine Stari Ribnik pri Metliki.

OLJA

Zaloga na debelo in na drobno.

Pošiljatve le od 5 lit. naprej.

CENE:

OLJE jedilno fino Liter nvč.	28
„ „ finejšo „ „	32
„ oljkino „ „	36
„ „ fino „ „	40
„ namizno „ „	44
„ „ finejšo „ „	48
„ „ Extra „ „	52, 56
„ „ Specjalit. „ „	64, 72

OLJA za cerkvene svetiljke v vrčih orig. od lit. 15, 20, 25 po zmernih cenah. Pošiljatve na debelo namreč za razprodajalce, so da se ni bati nikake konkurence.

Za Trst in okolico prosto na dom, pustivši vrč na posodo.

ANTON SIRCA

Trst, Via Aquedotto št. 9.

„SLOVENKA“

Glasilo

slovenskega ženstva.

Izhaja v Trstu

kakor priloga „Edinosti“ vsako drugo soboto.

Naročnina znaša: Za nenaročnike „Edinosti“ za vse leto 3 gld., za naročnike „Edinosti“ pa 2 gld. — Rokopisi naj se pošiljajo uredništvu „Slovenke“, naročnina pa upravništvu „Edinosti“, ulica Molin piccolo.

Dolžnost in ponos vsake rodoljubne Slovenke bodi, da je naročena na ta edini leposlovni list našega ženstva ter da ga priporoča o vsaki priliki svojim prijateljicam in znankam. — Slovenke! Delajte na to, da se ta vaš list vspe do zaželjene višine, da se razširi tako, da nijedna hiša ne bode pogrešala tega lista. Vsak vspuh „Slovenke“ bode jasen dokaz za vednosti in napredovanja slovenskega ženstva.

Oddelek

Trž. vojaškega veteranskega društva v Nabrežini priredi

v nedeljo dne 31. julija t. l.

JAVNO TOMBOLO

na javnem trgu v Nabrežini.

Dobitki:

Činkvina . . . 100 kron

Tombola . . . 200 „

z odbitkom takse za financo.

V slučaju slabega vremena se tombola odloži na prihodnjo nedeljo.

Karte za tombolo se dobivajo pri vodstvu.

Odbor.

100 do 300 gld.

zamorejo si pridobiti osebe vsakega stanu v vsakem kraju gotovo in pošteno, brez kapitala in rizika z razpečevanjem zakonito dovoljenih državnih papirjev in srečk. Ponudbe pod naslovom Ludwig Oesterreicher, v Budimpešti, VIII Deutsegasse 8.

Hotel Volpich
„PRI ČRNEM ORLU“ (AQUILA NERA)
TRST — Via S. Spiridione, Corso, Via S. Nicolò — TRST
Najbolj v središču mesta ter na novo opravljen.
KOPELJI, VOZ K VSEM VLAKOM.
V prtiljku
„Restavracija Pilsen“ od F. Volpicha.

Zastopnika

za Trst išče neka tovarna na Češkem. Rutinirani prosilci, kateri imajo znanje s trgovci naj določijo prepise spričeval tudi v nemškem jeziku in fotografijo, katero se vrne na anončni Bureau Ivana Grega v Pragi, Heinrichgasse št. 19, pod šifro »Zastopnik za Trst«.

150 hektolitrov izvrstnega belega vina

ima na prodaj

M. Kristofić v Kopru (Capodistria).

Le 50 nvč. za 3 žrebanja

Zadnji mesec

Glavni dobitek 1krat 100.000 Kron in 3krat 25.000 Kron

v gotovini z odbitkom 20%.

Srečke jubilejne razstave po 50 nvč.

Žrebanje: 6. avgusta 1898.

Žrebanje: 15. septembra 1898.

Žrebanje: 22. oktobra 1898.

Priporočajo: Gius. Bolaffio, Il Mercurio Triestino, Mandi & C., Enr. Schiffmann, Ales. Levi, Ign. Neumann, M. Nigris, G. Zoldan.